

Dub letní

Quercus robur L.

Obvod kmene ve výšce 1,3 m	27 m
Výška stromu	20 m
Výška koruny	24 m
Šířka koruny	24 m
Stáří	asi 300 let

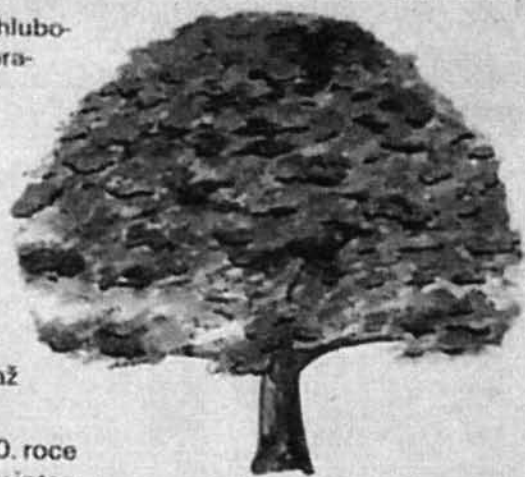
Památný Hromův dub

Původ Evropa až k 60°s.š., severní Afrika, východní Asie. Na hlubokých hlinitých stanovištích často vytváří souvislé porosty doubravy, spolu s jasanem, topolem, jilmem a olší se účastní na skladech lužních lesů. V teplejších polohách se mu daří ještě v 650 m n. m.

Vývoj u nás opadavý, velmi statný strom, dorůstající výšky 30–35 m, na příznivém stanovišti až 50 m. Patří k našim domácím dřevinám s nejmohutnějším kmenem. Kmen většinou nedosahuje až do vrcholu koruny, ale větví se v silné, často křivolaké větve. Koruna je tedy výrazně nepravidelná a malebně rozsochatá. Dožívá se stáří 400–500 let, o některých exemplářích se tvrdí, že mají věk až 1000 let.

Květy začíná kvést ve věku 40–50 let, v hustém zápoji po 80. roce v květnu, zároveň s rašením listů. Semenné roky se dostávají v intervalu 3–6 let, přičemž se střídají období s větší a menší bohatostí.

Odolnost je odolný proti mrazu, jen pozdní mrazy poškozují čerstvě narašené prýty. Odolává do jisté míry i přítomnosti soli v půdě. Netrpí větrnými vývraty ani sněhovými polomy. Dobře snáší městské klima.

Památný Hromův dub

Na okraji polní trati Velký rybník v katastrálním území Moravské Loděnice (Bohuňovice) blízce k Chomoutovu (nebo k Černovíru) již na území města Olomouce stojí osamoceně staletý dub letní – *Quercus*, zřejmě poslední památka na souvislou výsadbu zpevňující hráz někdejšího Dolního (nebo Velkého) rybníka vystavěného majitelem zdejšího panství: městem Olomoucí.

Území zařazené v 18. století do katastrální obce Moravská Loděnice se připomíná již k roku 1141 v majetku olomouckého kostela. Roku 1407 se však různými cestami dostalo do majetků rodu olomouckých fojtů Salzerů, od nichž je roku 1528 získalo kupem město Olomouc. Přes tuhý odpor loděnických poddaných, kteří ztráceli mnoho svých luk, město v roce 1577 vystavělo vedle staršího (Horního) rybníka vzniklého ještě za Salzerů nový veliký rybník, na jehož navržené hrázi proti toku Oskavy stavitelé vysadili podle dobové praxe stromoví. Podle všeho v téže době zde bylo zřízeno stavení porybného, strážního domek, kterému se v lidovém podání říkalo „Strážná bouda“.

Podle lidové tradice však na tom místě kdysi stávala chýše uhlíře jménem Hrom, který se vzepřel snaze nějakého církevního pána (snad biskupa Dietrichštejna) získat jej, neobyčejného siláka s až zázračnou mocí, do své ozbrojené gardy. Původní stavení zapálil a zmizel navždy kdesi v lužním lese. Příběh dostal i literární podobu v historickém románu Antonína Taláška „Na troskách Hradiska“ (1926), kde se později obnovenému stavení připisuje také role tajné modlitebny Českých bratří z Horky, Sedliska a Chomoutova na počátku 17. století, což je možno pokládat za docela pravděpodobně (hrdinové románu z rodu či Rokytů z Horky skutečně žili a před protireformačním pronásledováním uprchli do Uher).

„Strážná bouda“ údajně vzniklá z „Hromovy“ chýše spolu s okolními duby zde však přečkala téměř čtyři století,

i když funkci strážního domku u rybníka celou tu dobu neplnila. Rybník již nebyl po roce 1738 osazován, ale jeho plocha s velice úrodnou půdou byla pronajímána sedlákům na pastvu nebo i na osetí. Některý z nich zřejmě získal touto cestou do nájmu i někdejší stavení rybářského hospodáře. Jako hospodářský zemědělský objekt sloužila „bouda“ i po pádu nevolnictví (1781) a po zrušení panské roboty roku 1848. Ke svému definitivnímu konci došla až za válečných událostí v roce 1945.

Jedinou památkou dlouhé historie těchto míst zůstal poslední osamocený stromový velikán, jehož kořeny kdysi zpevňovaly hráz mocného rybníka a koruna poskytovala stín domácím lidem i kolemjdoucím poutníkům.

Zpracoval: PhDr. Milan Tichák